

Használt, de még használható bútorok

Használt bútorokat 1975 kájával kapcsolatban még nyaratól árusítanak a BAV Marx téri fióküzletében. Az árusítás azóta folyamatos, ha eltekintünk az ipari vásár miatt létrejött — mintegy kéthónapos — szünettől. Az üzletben ötven dolgoznak, s nem kevés munkával bonyolítják le az állandó árucserét, elégítik ki az eladók és vevők homlokegyenest ellenkező igényeit, érdekeit. Megtalálható itt minden: kopottas gyermekheverő, jó állapotban levő konyhaszekrény, íróasztal, fotelok tömkelege tűnik a látogató szemébe. A kétes értékű, ócska lim-lomoktól kezdve széles a választék a valóban tetszetős, újszerű bútorokig. Vajon az ide betérő vásárlói szándékozók összetétele is ilyen változatos és sokszínű?

Szekeres Sándornéval, az áruház helyettes vezetőjével beszélgetek.

— Igen. Járnak hozzánk vásárolni a legkülönbözőbb emberek: gyári munkások, mezőgazdaságiak, értelmiségiek egyaránt. Mi úgy látjuk, üzletünket szeretik az emberek.

— Mennyi a napi forgalom?

— Rendkívül változó, ahogy az ilyen jellegű üzleteknél általában jellemző is. Tízezer és kilencven-száz-ezer forint között a legkülönbözőbb értékek alakulnak. Elsősorban attól függ az átlagos érték, mennyi és milyen bútorokat hoznak be az eladók.

— Erről jut eszembe: a becsüs kulcsszerepet tölt be. Milyen megkötések szabályozzák az ő munkáját, illetve szabadon dönt-e egyes cikkek átvételéről, az érték fizetendő összeg nagyságáról?

— A becsüs keze szabad, viszont figyelembe kell vennie vállalatunknak a vásárlásra vonatkozó előírásait, irányelveit. Egyébként a fizetendő ár a bútorok új árának 60–65 százalékára tehető.

— S mennyi az önök haszna?

— Tizenöt százalék. Így a túlnyomórészt az új árak körülbelül 75–80 százalékáért kapják meg az egyes árucikkeket. A becsüs munkájával kapcsolatban még

Csirkegyár

A nagyüzemi csirkegyártás a szovjet mezőgazdaság legfiatalabb ága. Alig 14 éve kezdtek meg a szétszórt kisgazdaságok helyettesítését hatalmas ipari alapon szervezett csirkegyárakkal. Csirkegyártással korábban a gabonatermő vidékeken, főleg Ukrajnában, a feketeföld övezetben, a Volga mentén, a Donnál, a Kaukázusban foglalkoztak. Jelenleg az ország egész területén működnek csirkegyártó üzemek. A nagy gazdaságok száma a korábbiak a kétszeresére növekedett. Olyan új nagy hozamú fajták alakultak ki, mint a belorusz, a sztart, és a brojler. A nagyüzemek tojás, hús és tenyészállat előállítására szakosodtak.

A Szovjetunió tojástermelése 1965-höz viszonyítva két és félszeresére, a baromfi-hús előállítás 2,4-szeresére növekedett, a csirkeállomány 30 százalékkal nagyobb a korábbiaknál.

Költözködők

Az úton nagy a forgalom. Két fiatal húzza a könnyen guruló kézikocsit. A kereszteskocsinál a szél játékosan meglebbenti a rakományt borító kockás takarót. Csupasz papírdobozok, szakadt táskák tűnnek elő. A ráérős sétálók csak egy pillanatra néznek oda, utána mennek tovább.

Az utca embere már hozzászokott az efféle látványhoz. S többnyire ügyet sem vet a teherautóra pakolt bútorra, gyerekágyra, ágyneműre. Legfeljebb, ha az arcába sodorja a szellő a párnából kibújt tollpírhéket, csak akkor állapítja meg közömbösen: költöznek.

Az egy munkahelyen dolgozók, az ismerősök és a barátok között már sokkal gyakrabban „téma” az, ha valaki lakást változtat. Aki próbálta, tudja, hogy a költözködő nemcsak a szomszédokkal, hanem a régi élet-

móddal is kénytelen egy időre szakítani.

Előfordul, hogy a régi bútorait nem tudja, vagy nem is akarja elvinni új otthonába. Ilyenkor futkoshat vállalat kocsit, vagy teherautót után, hogy a „cuccot” elvigye a Bizományi Áruházba. „Beszervez” mindenkit az ismerősei közül, aki egy fi-karcnyi hajlandóságot mutat a cipekedésre. De utána sincs nyugta. Hetekig fogasnak használja a távfűtés csöveit, mire megérkezik az üzletbe az áhított szekrény-sor. S amikor végre mehet az új bútorért, az már majdnem ok az öröme. Előbb azonban szólnia kell a barátoknak, az ismerősöknek, hívnia kell a teherautót. Vagyis megint kezdheti elől a „hurcolkodást”.

A körülményektől függ, hogy mindez mennyi pénzbe kerül. Van, aki azt sokallja, amit a lakásavatóra költ. Mert azokat is illik meghívni, akikről segítséget kért a költözéshez. Mások meg az időt sajnálják és azt, hogy a rakodás közben megsérülnek a bútorok. Évente csak Szegeden 2 ezernél több lakást adnak át. A lakáscserekről nem is beszélve. Korántsem mindegy, hogy a költöző családoknak mennyi időbe és energiába kerül berendezkedni új otthonukban. Ha így vesszük, a költözködés nem csupán magánügy.

Az Északi városrészek egyik új lépcsőházában festékpöttyök a padlón. Egy idős nő hasztalan próbálja eltüntetni a törőronggyal a foltokat.

— Három hete, hogy beköltöztünk — közli. — A régi házban mindig beosztottuk a szomszédokkal, hogy melyik nap, ki takarít. Itt még nem beszéltem erről senkivel. Az előző házukat életveszélyessé nyilvánították. Szükségünk volt költözni. Hogy nehéz volt-e onnan idejönni? Egyáltalán nem. Szóltunk a Komfort Szolgáltató Szövetkezetnek. Több

ember jött, autóval. Nem is nagyon engedték, hogy hozzányúljunk a bútorokhoz. Azt mondták — persze viccesen —, nem szeretik, ha lábalkodnak körülöttük. Szeptemberig és hibátlanul összerakták a szekrényt is.

— Mindezt mennyiért? — Ezeröttszáz forintba került. Nincs olyan ismerősöm, aki vállalná a cipekedést, így hát mondhatom, hogy megérte.

— Sokszor szinte adják-veszik az embereinket. Egy lebontásra kerülő utcából gyakran egyetlen brigád költözteti ki a lakókat — tájékoztat Hegedűs Gábor, a Komfort szövetkezet üzemigazgatója. — Három teherautónk van, mindegyiken négy-öt ember dolgozik. Gurtni használnak a rakodáshoz, az nem sérti meg a bútorokat, mint az emelővas. Eddig még egyetlen ügyfél sem panaszkodott. A munkások minden bútort kívánság szerint helyeznek el a lakásokban.

— Evtéve hányan igénylik ezt a szolgáltatást?

— Több ezren. Egymillió forint az évi bevételünk, 270 forintot kérünk egy órai munkáért. Az átlagos költözködés négy-öt óráig tart. A szanált házakból kétszer ennyi idő alatt lehet kipakolni. A tapasztalat az, hogy az utolsó szögig mindent magukkal visznek az ott lakók. Költöztetünk már Debrecenbe is, Zalaegerszre és Budapestre is.

A Komfort költöztető munkásainak jórészt nyáron akad dolguk. Télen pánicszerek nyeket, nagyobb műszereket szállítanak a közületeknek. A jó időben is csak a költözködők egy kisebb része fordul hozzájuk. Mégis jó, hogy van ilyen szolgáltatás, mert többek között azokon is segít, akiknek a legnagyobb szükségük van erre.

Jámber Ernő

Az úti balesetről

B. L. szegedi olvasónk január 2-án munkába menet néhány lépésnyire a munkahelyétől a járdán elcsúszott és eltört a kezét. Azóta is betegállományban van. Olvasónk arra kíváncsi, hogy üzemi balesetnek számít-e, ami vele történt, mert munkahelyén azt mondták, hogy mivel nem ott történt a baleset, az nem számít annak. Továbbá azt is szeretné tudni, hogy ha a munkahely üzemi balesetnek nem ismeri el, kitől kérheti a táppénzt és az átlagkereset közötti különbözet megtérítését?

A rendelkezések előírásai szerint nemcsak az az üzemi baleset, amely a dolgozót foglalkozása körében végzett munka közben, vagy azzal összefüggésben érte. Üzemi baleset az a baleset is, amely a dolgozót munkába, vagy onnan lakására (szállására) menet közben éri. Ez az üzemi bal-

eset azonban, amely az úton érte (úti balesetnek is szokták nevezni) csak a társadalombiztosítási szabályok szempontjából számít üzemi balesetnek. Olvasónk balesetéből jogosult baleseti táppénzre, ami azt jelenti, hogy az előzmények figyelembevétele nélkül és időkorlátozás nélkül mindaddig jogosult a táppénzre, amíg arra gyógyulása érdekében szükség van. Ha pedig munkaképessé csökkenése marad vissza, akkor jogosult a baleseti járadékra, illetve ha a munkaképesség-csökkenése eléri a rokkantság fokát, akkor baleseti rokkantsági nyugdíjra. Az ilyen úti baleset azonban a vállalatot terhelő kártérítési felelősség szempontjából csak akkor számít üzemi balesetnek, ha a dolgozó a balesetet a vállalat járművén, vagy a vállalat által bérelt járművön szenvedte el. Összegezve: a vállalatot terhelő

kártérítési kötelezettség szempontjából üzemi balesetnek ez nem tekinthető. Ugyanakkor a rendelet szerint baleseti jegyzőkönyvet azonban kötelesek felvenni a vállalatnál, de az adott esetben a táppénzt és a keresete közötti különbözetet nem köteles a vállalat fizetni.

Olvasónk leveléből kiténik, hogy a balesete azért következett be, mert a háztulajdonos a hótól a járdát nem tisztította meg. Ez esetben pedig a polgári törvénykönyv rendelkezései alapján a háztulajdonos felel a balesetből eredő összes kárért. Azt tanácsoljuk, szólítsa fel a mulasztó háztulajdonost, hogy felmerült összes kárát térítse meg. Ha a felszólításnak a háztulajdonos nem tette eleget, az esetben bírósághoz kell fordulni, követelésének érvényesítése végett.

Dr. V. M.

Gyógykenőcs — méhviaszból

A román gyógyszervegyészméhviaszból újfajta gyógykenőcsöt állítottak elő. A készítmény reumás fájdalmak, fejfájás, fájdalmas zúzódások, rovarcsípések, bőrirritáció, valamint testi és lelki kimerültség kezelésére alkalmas. Nyugtató hatása szinte azonnal észlelhető, és mind nyugtató, mind fájdalomcsillapító szer-

ként igen hosszan tartó hatású. Mivel a tudományos megfigyelések azt mutatják, hogy a gyógyszerek illatának nagy szerepe van abban, hogy a beteg szervezete jól tűri-e a gyógyszeres és annak milyen mellékhatásait mutatkoznak, az új gyógykenőcsöt ötféle illatváltozatban állítják elő. (AGER-PRES)

SZ. SIMON ISTVÁN: 24.

Nagy vizek krónikája

„Minél többet áldozva, annál egységesebben”

Mindenkinek ugyanaz a csodálatos és nagyszerű élmény egy olyan árvízi csata végigküzde, mint amilyen az 1970. évi volt — vízügyi szakemberek, katonának, diáknak, politikusnak, írónak, kétkézi embernek. Csak éppen mindenki másként szól róla, ha egyformán érezte a veszedelmet, majd a győzelem örömeit. Ugyanolyan őszinteséggel azonban, ha másként is, hiszen ilyenkor nincs sok helye a festett szónak. Ilyenkor elsősorban tenni kell, éjszakákkal egybefolyó nappalokon, órát nem nézve, csak a vizet; majd gondolkozni kell, össze kell adni a nyert csata tanulságait is.

„Magyarország ezt a háborút megnyerte. Kellett hozzá erőfeszítés, tudás, akarat; kellett áldozat is. Az ellenség benyomult. De sikerült útját állni, bekeríteni, hurokba fogni... Falvak sorát ürítette ki az ádós-kapás hadsereg. De volt még egy csatanyerés. A belső bizalom. Annak az érzelme, hogy ha a küzdelem tovább folyik, az egész ország odaáll; minél többet áldozva, annál egységesebben” (Illyés Gyula).

„Elismerésre méltó a veszélyeztetett vidékek lakosságának példamutató, fegyvereztetett magatartása, az ahogyan az emberek igyekeznek balba jutott társaiknak segíteni. Szép tanúsága ez népünk öntudatának, emberiségének, szolida-

ritásának, közösségi érzésének, ami itt, Csongrád megyében a megpróbáltatás napjaiban megkapó erővel mutatkozott meg... Csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatok az Országos Vízügyi Hivatal szerveinek tevékenységéről, a polgári hatóságok dolgozóinak, valamint a honvédség, a karhatalom, a munkásőrség és más szervek segítőkész közreműködéséről, helytállásáról... Külön szeretnék szólni a segítségéről, amelyet az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok nyújtottak. A felső-tiszai gátszakadás színhelyén, továbbá Makónál a legsúlyosabb helyzetben adták újabb tanúbizonyságát a népeinket összekötő testvéri barátságoknak... Meggyőződésem, hogy ha változatlanul megőriztük ezt az egységet, összeforrottságot, ami az utóbbi időszakban a vezető szervek és a tömegek magatartását egyaránt jellemezte, s ha ez az összefogás megnyilvánul majd a helyreállításban és az árvíz okozta veszteségek pótlása során is, akkor minden bizonnyal leküzdjük a nem várt nehézségeket, s töretlenül megvalósíthatjuk kidolgozott közép- és hosszú távú terveinket” (Kádár János).

„A siker legfőbb okát... az emberekben találjuk... Népünk öntudatában, a szocialista haza és az emberek egymás iránt érzett szeretetében és szolidaritásában. Ez a tudat és érzés ezekben a válságos napokban egész nemzetünkre kiterjedő összefogás, hősiesség, helytállás, az árvíz kegyetlen hullámain is legyűrő, legyőzhetetlen anyagi erővé alakult át” (Czinege Lajos).

Roppant erők és eszközök mozdultak itt a védelem érdekében. Utólag „fölteletozták”, mi minden kellett a sikerhez. Homokzsákokból több mint 6 millió állt készenlétben — felhasználhatt belőle 4 millió 800 ezer darabot. Termésköböl 38 ezer tonna kellett, műanyag fóliából 1 millió 457 ezer négyzetméter. A védekezés csúcspontján több mint ötezer jármű és gép állt a vízügyi szervezet rendelkezésére, melyből 700 körül volt a munkagépek száma. Óriási földmunka kellett a lokalizációs töltések építéséhez és a töltésáramításokhoz. Az elkészült földmunkákat köbméterben számolják, s a szám megközelíti a 2 milliót.

Ismét érdekes lehetne a nemzetközi hasonlítások, hogy valóban kimondhassuk: századunk legnagyobb árvízvédekezése ment végbe a Tisza völgyében 1970-ben. Hason-

lításokra csak a Mississippi 1927. évi árvize, néhány távolkeleti árvíz, az ismertebbek közül pedig csak a Pó 1950-es, Hollandia 1953. évi küzdeme és Firenze árvízkatasztrófája alkalmas. S nem volna nehéz megszámolni, hány hasonló körülményben állta az ember a ránehezedő nyomást, a szörnyű próbát. Magyarországon egy időben 2800 kilométer töltést kellett védeni.

Lehetséges, hogy még magunk sem gondoltuk át igazából, mi forgott itt kockán, mit vittünk itt végbe. Erdei Ferenc meg is pödzte ezt a gondolatot: „Elkerültük a katasztrófát... sem magunk, sem más nem tette szemrehányást, ha nem nyertük volna meg ezt az árvízi háborút. De megnyertük, mert erősek voltunk, szerveztünk és állhatatosak, most az is feltámad, hogy talán nem is volt olyan nagy a veszedelem, s normális dolog, hogy sikerrel megvédjük magunkat. Nem normális dolog, rendkívüli teljesítmény ez, történelmi távlatokra szóló haditettet hajtottunk végre. Ezt magunknak is tudnunk kell és a világnak is jobban értésére kellett volna adnunk.”

Mint 1879-ben, a legutóbbi próbatételnél sem nélkülözte az ország s a megye a nemzetközi segítséget. Akkor inkább segélyek fejezték ki az együttérzést, most a jószomszédi együttműködés dominált. Hiszen ez a víz öt ország folyóját érintette. Románia, Jugoszlávia és Magyarország a küzdők sorában vetett vállat, a Szovjetunió és Csehszlovákia együttműködéssel és segítségével támogatta a küzdőket. A legszebb emberi történetek születtek a szovjet katonák közvetlen védelmi segítségénél, s évtizedekre kamatozó együttműködési formák alakultak ki a küzdőkkel. Ebben a helyzetben a védekezés nem korlátozódott országhatárokról, s az információcsere sok esetben maga volt a megmaradás garanciája, mert időben mozgósítani lehetett a védelem erőit és eszközeit. Gondjainkat a testvéri szolidaritás jegyében valamennyi szocialista ország osztotta. És segítséget kaptunk nemzetközi szervezetektől is, elsősorban az ENSZ-től és a FAO-tól.

Minden katasztrófa és minden sikeres erőfeszítés ingyen kínálja a tanulságokat. Miként 1879, 1970 is újabb feladatokat fogalmazott a védekezés hivatásos szervezőinek.

(Folytatjuk.)